

Ministry of Social Affairs and
Employment

Niniejsza broszura jest dostępna w różnych językach na
stronach internetowych: www.newinthenetherlands.nl

Nowy/a w Holandii

Europejska migracja zarobkowa

Broszura informacyjna

Jeśli są Państwo obywatelami Unii Europejskiej, Lichtensteinu, Norwegii, Islandii lub Szwajcarii i mają Państwo zamiar zamieszkać w Holandii oraz podjąć tu pracę, to niniejsza broszura jest skierowana właśnie do Państwa. Zatrudnienie obywateli Chorwacji, która 1 lipca 2013 roku stała się państwem członkowskim UE, odbywa się jeszcze na nieco innych zasadach. Więcej informacji można znaleźć w części broszury dotyczącej zatrudnienia w Holandii.

Witamy w Holandii. W niniejszej broszurze znajdą Państwo krótkie informacje o tym, jakie kroki należy koniecznie podjąć po przyjeździe – od zameldowania się w gminie, poprzez Państwa prawa i obowiązki jako pracownika czy przedsiębiorcy, po zasady życia w Holandii i panujące tu zwyczaje. Pragniemy w niniejszej broszurze przekazać Państwu jak najwięcej informacji. Podane w tekście adresy stron internetowych umożliwią szczegółowe zapoznanie się z wybranymi zagadnieniami. Niestety nie wszystkie informacje dostępne są po polsku, często jednak podane są w języku angielskim. Jeżeli zadzwonią Państwo pod numer telefonu podany w niniejszej broszurze, z reguły niestety nie ma możliwości kontaktu w Państwa języku ojczystym. Na ogół jednak można porozumieć się po angielsku. W nagłych sytuacjach prosimy o kontakt z Ambasadą RP w Hadze.

O co należy zadbać

Po przyjeździe do Holandii należy zadbać o parę ważnych spraw

Zameldowanie się w gminie jako mieszkaniec Holandii

Aby mogli Państwo podjąć pracę w Holandii, potrzebny jest Państwu numer podatkowo-ewidencyjny BSN (Burgerservicenummer). Jest on również konieczny przy kupnie lub wynajmie mieszkania, zapisie dzieci do szkoły lub korzystaniu z pomocy lekarza pierwszego kontaktu lub opieki szpitalnej. Numer BSN otrzymają Państwo w urzędzie gminy podczas rejestracji w Gminnej Ewidencji Mieszkańców. Zameldowanie się w gminie jest bezpłatne.

Zarejestrować się można jako mieszkaniec (rezydent) lub jako osoba przebywająca czasowo (nierezydent). Zameldowanie się jako mieszkaniec Holandii (rezydent) łączy się z różnymi obowiązkami i prawami. Do obowiązków należy na przykład płacenie podatków gminnych, a prawa dotyczą między innymi prawa do dodatku mieszkaniowego, możliwości zapisania się do spółki mieszkaniowej czy zarejestrowania dzieci do szkoły.

Pobyt krótszy niż 4 miesiące

Jeżeli pobyt nie przekracza czterech miesięcy, mogą się Państwo zarejestrować jako czasowy mieszkaniec (nierezydent). Można tego dokonać w jednym z 18 urzędów gminnych, które dysponują w tym celu osobnym punktem obsługi. Również Państwa partner i dzieci mogą się zameldować, jeśli mają zamiar zamieszkać w Holandii. Aby zarejestrować się w urzędzie gminnym, należy zabrać ze sobą ważny paszport lub dowód osobisty. Dotyczy to również Państwa partnera i dzieci. Więcej informacji o czasowym zameldowaniu się jako nierezydent można znaleźć na stronie internetowej www.government.nl/issues/foreign-nationals-working-in-the-netherlands/residence-permits-and-the-registration-of-foreign-workers.

Pobyt dłuższy niż 4 miesiące

Jeżeli mają Państwo zamiar przebywać w Holandii dłużej niż 4 miesiące, powinni się Państwo zarejestrować jako mieszkańcy (rezydenci) w gminie, w której Państwo mieszkają. Tego obowiązku należy dopełnić w ciągu pierwszych 5 dni po pierwszym dniu pobytu w Holandii. Jeżeli są już Państwo zameldowani czasowo jako nierezydenci i przebywają Państwo w Holandii dłużej niż 4 miesiące, należy niezwłocznie zgłosić to w gminie w Państwa aktualnym miejscu zamieszkania. Zameldowania dokonuje się w urzędzie gminy. Jeżeli w Holandii towarzyszą Państwu partnerka lub partner oraz dzieci, to również oni muszą stawić się osobiście w urzędzie gminy w celu dopełnienia obowiązku meldunkowego.

Aby się zameldować, należy zabrać ze sobą następujące dokumenty:

- Ważny dowód tożsamości (paszport lub dowód osobisty) każdej stawiającej się osoby.
- Umowę najmu lub kupna mieszkania w Holandii.

- Jeśli mieszkają Państwo u kogoś, to prosimy zabrać ze sobą oświadczenie sporządzone i podpisane przez tę osobę oraz kopię dowodu tożsamości tej osoby.

Przeprowadzka

Jeśli są Państwo zarejestrowani jako mieszkaniec (rezydent) i wracają Państwo do swojego kraju, to muszą Państwo zgłosić to w urzędzie gminy. Nie ma jednak takiego obowiązku, jeżeli są Państwo zameldowani na pobyt czasowy (nierezydenci). W obu przypadkach zachowują Państwo przyznany numer BSN i mogą w razie potrzeby ponownie skorzystać z niego w przyszłości. W przypadku przeprowadzki do innej gminy należy zmianę miejsca zamieszkania zgłosić w nowej gminie. Jeżeli przeprowadzają się Państwo w tej samej gminie, musi to również zostać zgłoszone w urzędzie gminy.

Ubezpieczenie zdrowotne

Jeśli mieszkają lub pracują Państwo w Holandii, to z litery prawa są Państwo zobowiązani samodzielnie zadbać o holenderskie ubezpieczenie zdrowotne. Koszty opieki lekarza pierwszego kontaktu, lekarstw czy opieki szpitalnej pokrywane są częściowo z polisy ubezpieczeniowej. Nawet jeśli są Państwo ubezpieczeni w kraju pochodzenia, również wówczas muszą Państwo zawrzeć holenderskie ubezpieczenie zdrowotne. Polisę ubezpieczeniową wykupuje się w towarzystwie ubezpieczeniowym. Pakiet podstawowego ubezpieczenia jest jednakowy we wszystkich

towarzystwach, ale wysokość składki może być różna u różnych ubezpieczycieli. Poza tym istnieje możliwość wykupienia ubezpieczenia uzupełniającego. Opłatę składek ubezpieczeniowych uiszczają Państwo samodzielnie. Dzieci do 18 roku życia mogą zostać ubezpieczone bezpłatnie w ramach polisy swoich rodziców. Niektórzy pracodawcy podpisują umowę dotyczącą ubezpieczenia grupowego dla wszystkich swoich pracowników, do której mogą się Państwo dołączyć. Proszę zapytać pracodawcę czy taka możliwość istnieje. Należy wtedy zadbać o to, by osobiście otrzymać polisę ubezpieczeniową oraz jej warunki.

Jeżeli przebywają Państwo w Holandii tylko w związku z pracą, a sam pobyt nie trwa dłużej niż 4 miesiące, wówczas nie mają Państwo obowiązku zameldowania się jako mieszkańcy (rezydenci) w urzędzie gminy w swoim miejscu zamieszkania. W takim przypadku towarzystwo ubezpieczeniowe poprosi o zaświadczenie wystawione przez Państwa pracodawcę. Więcej informacji o prawach i obowiązkach związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym znajdą Państwo na stronie internetowej www.zorgverzekering.nl.

Prosimy również zapoznać się z informacjami o konsekwencjach braku ubezpieczenia zdrowotnego, które zamieszczone są na stronie <http://www.cvz.nl/verzekering/onverzekerden>. Jeżeli Państwa dochód nie jest zbyt wysoki, można uzyskać prawo do

częściowej rekompensaty kosztów w formie dodatku finansowego na poczet ubezpieczenia zdrowotnego. Nazywa się to *zorgtoeslag*. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.toeslagen.nl.

Legalny pobyt w Holandii

Jeżeli są Państwo obywatelami jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) albo Lichtensteinu, Norwegii, Islandii czy Szwajcarii, to nie potrzebują Państwo zezwolenia na pobyt, by móc w Holandii mieszkać lub pracować. Państwa paszport (lub dowód osobisty), wydany przez dany kraj, jest dokumentem poświadczającym legalny pobyt w Holandii oraz prawo do podjęcia tutaj pracy. Dla obywateli Chorwacji obowiązują inne reguły. Nie mogą oni pracować w Holandii bez zezwolenia na pracę. Prosimy zapoznać się z informacjami w części *Zatrudnienie w Holandii*. Obywatele Chorwacji mogą ubiegać się o zezwolenie na pobyt jako dowód legalnego pobytu w Holandii. Nie jest to jednak obowiązkowe. Jeżeli nie posiadają Państwo obywatelstwa jednego z wyżej wymienionych krajów, mają Państwo obowiązek zgłoszenia się w Urzędzie Imigracji i Naturalizacji (IND), aby otrzymać pozwolenie na pobyt i pracę w Holandii. Wymóg ten obowiązuje nawet w przypadku, gdy są Państwo w związku małżeńskim z obywatelem Holandii lub innego państwa UE. Więcej informacji na stronie internetowej www.ind.nl.

Zatrudnienie w Holandii

W tej części broszury znajdują Państwo najważniejsze informacje dotyczące praw i obowiązków zarówno pracowników, jak i samodzielnych przedsiębiorców.

Pracownicy posiadający obywatelstwo krajów Unii Europejskiej, Lichtensteinu, Norwegii, Islandii i Szwajcarii mogą pracować w Holandii bez pozwolenia na pobyt. Ich pracodawca nie musi posiadać pozwolenia na zatrudnienie cudzoziemców. Obywatelom Chorwacji nie wolno podjąć zatrudnienia bez pozwolenia na pracę.

Przygotowanie do przyjazdu do Holandii

Jeżeli planują Państwo osiedlić się w Holandii i tu podjąć pracę, mogą zwrócić się Państwo z prośbą o pomoc do europejskiej organizacji EURES. Organizacja ta udziela informacji o rynku pracy w Holandii, wakatach, poszukiwaniu pracy przez internet, warunkach zatrudnienia i zamieszkania, kontakcie z doradcami EURES oraz o (przejściowych) zasadach swobodnego przepływu pracowników w Europie. Więcej informacji mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej www.ec.europa.eu/eures. Również na stronie www.werk.nl/eures można uzyskać informacje o poszukiwaniu zatrudnienia w Holandii, rynku pracy, procesie naboru, pomocy ze strony Jednostki Wykonawczej Ubezpieczeń Pracowniczych (UWV) i życiu w Holandii.

Zatrudnienie na etacie

Numer ewidencyjno-podatkowy (BSN)

Aby móc podjąć pracę w Holandii, muszą Państwo posiadać numer ewidencyjno-podatkowy. Numer ten otrzymuje się przy zameldowaniu w urzędzie gminy. Jeśli nie są jeszcze Państwo

zameldowani w gminie, prosimy zadbać o dopełnienie tego obowiązku.

Obowiązek legitymowania się

Przy podjęciu przez Państwa pracy, pracodawca poprosi o okazanie ważnego dowodu tożsamości. Pracodawca ma obowiązek przechowywania kopii Państwa dowodu tożsamości w swojej dokumentacji, a Państwo muszą być zawsze w stanie legitymować się w miejscu pracy.

Zatrudnienie przez biuro pośrednictwa pracy

Biuro pośrednictwa pracy, które zatrudni Państwa w Holandii, musi figurować w rejestrze handlowym Izby Handlowej. Może Pan/Pani to

kontrolować. Ma Pan/Pani również prawo sprawdzić, czy Pana/Pani agencja pracy tymczasowej posiada certyfikat (jest uznawana przez Stichting Normering Arbeid (Stowarzyszenie ds. regulacji norm w sektorze zatrudnienia). Daje to Państwu większą gwarancję, że są Państwo zatrudnieni za pośrednictwem wiarygodnego biura. Więcej informacji na stronach www.kamervankoophandel.nl i www.normeringarbeid.nl. Biuro pośrednictwa pracy może należeć do organizacji branżowej, która kontroluje swoich członków w zakresie przestrzegania zbiorowego układu pracy (CAO) oraz określa obowiązujące ich kryteria jakościowe. Więcej informacji można znaleźć na stronach www.abu.nl, www.nbbu.nl i www.via-eu-com. Jeżeli jako pracownicy tymczasowi otrzymują Państwo wynagrodzenie niższe niż uposażenie wynikające z CAO, prosimy o kontakt z SNCU (Fundacja ds. przestrzegania CAO dla pracowników biur pośrednictwa pracy; www.sncu.nl, 0180-642530).

Wynagrodzenie

Jeżeli są Państwo pracownikami holenderskiej firmy, to znaczy, że Państwa wynagrodzenie płacone jest przez tegoż pracodawcę, który również w Państwa imieniu uiszcza podatek i składki. Te odliczane są przez pracodawcę z Państwa dochodu brutto, a następnie odprowadzane. Stąd Państwa dochód netto jest niższy niż brutto. Pracodawca ma obowiązek wykazania dokonanych potrąceń w specyfikacji Państwa wynagrodzenia. Większość przedsiębiorstw objęta jest zbiorowym układem pracy (CAO). Jest to porozumienie zawarte pomiędzy pracodawcami a związkami zawodowymi w zakresie warunków objętych umową o pracę, które dotyczy wszystkich pracodawców i pracowników danej branży, a więc jest także wiążące dla zatrudnionych obcokrajowców. CAO określa nie tylko wysokość wynagrodzenia, ale także dodatek urlopowy, oraz ustawowy tydzień pracy. Jeżeli chcą się Państwo dowiedzieć, czy firma Państwa pracodawcy podlega zbiorowemu układowi pracy, mogą Państwo poprosić pracodawcę o udzielenie informacji lub zwrócić się do związków zawodowych. Państwa pracodawca zobowiązany jest wypłacać Państwu wynagrodzenie i dodatek urlopowy zgodnie z przyjętym CAO. Jeżeli nie ma zbiorowego układu pracy, wówczas Państwa uposażenie nie może być niższe niż ustawowo określone minimalne wynagrodzenie i minimalny dodatek urlopowy. Pracodawcy nie wolno płacić Państwu mniej. Obowiązująca stawka dla osób poniżej 23 lat jest niższa niż dla pracowników powyżej tej granicy wiekowej. Strony internetowe www.government.nl/issues/minimum-wage i www.arbeidsinspectie.nl oferują więcej informacji na ten temat. Jeżeli Państwa wynagrodzenie jest niższe niż to określone prawem, prosimy o kontakt z Inspekcją SZW (www.inspectieszw.nl) 0800-5151). Jeżeli Państwa wynagrodzenie za pracę tymczasową jest niższe niż uposażenie wynikające z CAO, prosimy o kontakt z organizacją SNCU (Fundacja ds. przestrzegania CAO dla pracowników biur pośrednictwa pracy, www.sncu.nl) 0800-7008). Mogą się Państwo oczywiście również skontaktować ze związkami zawodowymi.

Czas pracy

Czas pracy uregulowany jest w Państwa zbiorowym układzie pracy, w którym określony jest pełny wymiar godzinowy zatrudnienia (przeważnie 36, 38 lub 40 godzin tygodniowo). Jeżeli pracują Państwo więcej godzin, wówczas są to nadgodziny, za które

przysługuje inne wynagrodzenie. Pracodawca nie może wymagać od Państwa pracy przekraczającej średnio 48 godzin w tygodniu. Od czasu do czasu dozwolone są nadgodziny.

W ciągu jednej zmiany wolno pracować maksymalnie 12 godzin, a w ciągu tygodnia 60 godzin. Jednak nigdy więcej. W godzinach pracy przysługują Państwu przerwy: jedna dłuższa lub kilka krótkich. Jeżeli pracują Państwo w godzinach nocnych, to średni czas pracy w tygodniu nie może przekroczyć 40 godzin. Więcej informacji uzyskają Państwo na stronie internetowej www.inspectieszw.nl. Jeżeli zmuszeni są Państwo pracować więcej godzin niż ustawa przewiduje, uprzejmie prosimy skontaktować się z Inspekcją SZW pod numerem telefonu 0800-5151.

Bezpieczeństwo miejsca pracy

Państwa pracodawca ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo miejsca pracy i ochronę zdrowia pracowników. W sytuacjach, które mogą zagrażać zdrowiu, pracodawca zobowiązany jest zadbać o środki ochrony osobistej, na przykład specjalną odzież, kask czy okulary ochronne. Nie mogą Państwo zostać za to obciążani jakimikolwiek kosztami. Praca na budowie, w ogrodnictwie czy z użyciem środków chemicznych i substancji niebezpiecznych (np. azbestu) stwarza szczególnie typ zagrożeń. Dlatego obowiązują specjalne przepisy, których zadaniem jest ochrona Pana/Pani bezpieczeństwa i zdrowia. Strona internetowa www.inspectieszw.nl oferuje więcej szczegółowych informacji. Jeżeli Państwa zdaniem wykonują Państwo pracę, która może naruszać bezpieczeństwo, prosimy o kontakt z Inspekcją SZW pod numerem telefonu 0800-5151.

Wykorzystanie

Niestety zdarza się, że pracodawcy w Holandii wykorzystują migrantów zarobkowych. Dlatego należy bardzo uważać na to, co się podpisuje! Wykorzystanie charakteryzuje się pewnymi cechami, między innymi takimi jak: wyraźnie zaniżone wynagrodzenie, ciężkie lub niebezpieczne warunki pracy, mijanie się z prawdą, zastraszanie, ograniczenie wolności i zależność od pracodawcy. Ważne jest wówczas zgłoszenie zaistniałej sytuacji do Inspekcji SZW (numer telefonu: 0800-5151) lub złożenie anonimowego meldunku pod numerem telefonu 0800-7000 (Anonimowy Punkt Meldunkowy). Osoby poszkodowane mogą uzyskać pomoc w zrzeczeniu FairWork (numer telefonu: 020-7600809).

Związki zawodowe

Pracując w Holandii, można rozważyć przynależność do związków zawodowych, które reprezentują Państwa interesy względem pracodawcy. Poza tym mogą udzielić Państwu odpowiedzi na pytania dotyczące zbiorowego układu pracy (CAO), pomóc wypełnić deklarację podatkową czy poradzić w sprawach prawnych. Więcej informacji mogą Państwo uzyskać w samych związkach zawodowych, na przykład w FNV (www.fnv.nl) lub CNV (www.cnv.nl).

Zeżnanie podatkowe

W Holandii należy płacić podatek dochodowy. Jeżeli są Państwo na liście płac, to pracodawca potrąca z Państwa dochodu kwoty na rzecz podatku. W niektórych przypadkach może to oznaczać, że w skali rocznej potrącono Państwu zbyt dużą kwotę z tytułu zobowiązań fiskalnych. Można wówczas złożyć zeżnanie podatkowe.

Oznacza to, że każdego roku, do dnia 1 kwietnia, należy złożyć w urzędzie skarbowym deklarację o dochodach za miniony rok. Jeżeli zapłacili Państwo za dużo podatku, nastąpi zwrot nadpłaty. Prosimy zapoznać się z informacjami na stronie internetowej www.belastingdienst.nl lub skorzystać z infolinii urzędu skarbowego pod numerem 0800-0534 lub skontaktować się z infolinią urzędu skarbowego ds. zagranicznych pod numerem +31 (0)55-5385385.

Należy również zadbać o to, aby ewentualne dodatki przyznane przez urząd skarbowy wpływały na Państwa własny rachunek bankowy. Prosimy zapoznać się z informacjami na stronie internetowej www.toeslagen.nl. Jeżeli mają Państwo zamiar opuścić Holandię, należy zawczasu zgłosić prośbę o wstrzymanie przyznanych dodatków.

Bezrobocie, choroba lub niezdolność do pracy

W przypadku gdy przestali Państwo pracować w Holandii wrócą Państwo najprawdopodobniej do swojego kraju. Być może przysługuje Państwu zasiłek dla bezrobotnych. Warunkiem podstawowym uzyskania tego świadczenia jest przepracowanie minimum 26 tygodni w okresie ostatnich 36 tygodni. Osoby korzystające z tego świadczenia mają obowiązek szukania nowego miejsca pracy. Więcej informacji o zasiłku dla bezrobotnych (WW) oferują strony internetowe www.uvw.nl, i www.uvw.nl/Particulieren/internationaal/. W przypadku choroby pracodawca zobowiązany jest nadal wypłacać Państwu uposażenie, z tym że zobowiązanie to nie musi obejmować wypłaty za pierwsze 2 dni choroby. W okresie choroby powinni Państwo otrzymywać w każdym razie 70 procent swojego wynagrodzenia. Jest to związane z tzw. maksymalnym zarobkiem dziennym. Po 2 latach choroby zostanie przeprowadzona ocena Państwa prawa do świadczenia z tytułu niezdolności do pracy zgodnie z Prawem o dochodach i częściowej (nie)zdolności do pracy (WIA). W przypadku choroby i braku pracodawcy (na przykład przy zatrudnieniu przez biuro pośrednictwa pracy bez umowy o pracę na czas nieokreślony) mają Państwo prawo do pewnego rodzaju zapomogi chorobowej na mocy odpowiedniego prawa. Zapraszamy do zapoznania się ze

szczegółowymi informacjami dotyczącymi okresu chorobowego i świadczenia WIA na stronie internetowej www.uvw.nl i www.uvw.nl/internationaal. Jeżeli chcieliby Państwo skorzystać ze świadczeń społecznych w Holandii (na przykład wystąpić o przyznanie zasiłku na bazie minimum socjalnego), warto dowiedzieć się w IND, czy będzie miało to wpływ na Państwa prawo pobytu. Prosimy zapoznać się z informacjami znajdującymi się pod nagłówkiem „Wypowiedzenie legalnego pobytu w Holandii”.

Niezależni przedsiębiorcy

Izba Handlowa

Jeżeli chcą Państwo założyć własną firmę, należy ją zarejestrować w Izbie Handlowej. Z reguły należy wcześniej umówić się na spotkanie. Rejestracji należy dokonać w tygodniu przed rozpoczęciem działalności, i nie później niż w pierwszym tygodniu jej prowadzenia. Na stronie internetowej www.kamervanakoophandel.nl znajdują Państwo więcej informacji.

Urząd skarbowy

Jeżeli chcą Państwo być samodzielnymi przedsiębiorcami w Holandii, należy wystąpić do holenderskiego urzędu skarbowego o tzw. zaświadczenie VAR, które poświadcza brak stosunku pracy. Za pomocą tego zaświadczenia urząd skarbowy wydaje swoją opinię oceniającą Państwa samozatrudnienie. W niektórych przypadkach urząd skarbowy może być zdania, że jednak jest mowa o stosunku pracy, co oznacza, że Państwa zleceniodawcy uznani zostaną za pracodawców, a więc będą zobowiązani odprowadzić za Państwa obowiązujące opłaty skarbowe i premie społeczne. Na każdym przedsiębiorcy spoczywa obowiązek samodzielnego uiszczania podatków i premii społecznych. Każdego roku, do dnia 1 kwietnia, należy złożyć deklarację podatkową wykazującą dochody za miniony rok. Więcej informacji mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej www.belastingdienst.nl lub uzyskać pod numerem telefonu infolinii urzędu skarbowego 0800-0543 lub infolinii urzędu skarbowego ds. zagranicznych pod numerem +31 (0)55-5385385.

Życie w Holandii

Znajdą tutaj Państwo ważne informacje dotyczące praw i obowiązków mieszkańców Holandii.

Dowód tożsamości

W Holandii każdy musi być w stanie okazać dowód tożsamości. Dlatego każdy, kto ukończył 14 lat jest zobowiązany zawsze nosić przy sobie ważny dokument tożsamości. To może być paszport lub dowód osobisty, którego nigdy nie należy oddawać na przechowanie pracodawcy lub pracownikom biura pośrednictwa pracy.

Mieszkanie

Jeżeli pracują Państwo w Holandii, ale pracodawca nie gwarantuje zakwaterowania, to mogą Państwo sami kupić lub wynająć mieszkanie. Mieszkania wynajmowane są przez właścicieli prywatnych lub spółki mieszkaniowe. Aby wynająć mieszkanie należące do spółki mieszkaniowej, należy się najpierw do niej zapisać. Warunkiem jest, że Państwa dochód

netto nie przekracza 34.678 euro rocznie. Niestety w wielu spółkach mieszkaniowych są długie listy oczekujących. Istnieje także możliwość najmu mieszkania od właściciela prywatnego lub przez pośrednika nieruchomości.

Kiedy znajdą Państwo już sobie lokum, muszą się Państwo zameldować w gminie jako mieszkańiec tej gminy. Więcej informacji podanych jest w części pod tytułem Zameldowanie się w gminie jako mieszkańiec Holandii. Podane są tam również informacje o tym, jakie należy podjąć kroki w przypadku przeprowadzki.

Jeśli wynajmują Państwo mieszkanie, a koszt wynajmu jest zbyt wysoki w stosunku do dochodów, czasami może zostać przyznany dodatek mieszkaniowy, pod warunkiem, że zameldowani są Państwo w gminie w której Państwo mieszkają. Strona

internetowa www.toeslagen.nl oferuje szczegółowe informacje. Pytania dotyczące na przykład wysokości opłat i Państwa praw jako najemców, mogą Państwo skierować do Komisji ds. najmu (www.huurcommissie.nl).

Jeżeli mieszkają Państwo na kempingu, w ośrodku wypoczynkowym lub hotelu specjalnie przeznaczonym dla migrantów zarobkowych, wówczas obowiązują osobne zasady. Reguły poszczególnych gmin mogą się tu różnić. Szczegółowych informacji udzielić może właściwy urząd gminy.

Opłaty i podatki gminne

W przypadku gdy sami Państwo zatroszczyli się o mieszkanie, zobowiązani są Państwo do płacenia opłat gminnych (na przykład za ścieki i odpady) oraz podatków (na przykład od nieruchomości (OZB) czy na rzecz gospodarki wodnej). Jeżeli pracodawca zadbał o lokum mieszkaniowe, warto z nim porozmawiać o tym, kto uiszcza opłaty i podatki. Wysokość opłat i podatków jest różna w różnych gminach. Szczegółowe informacje mogą Państwo uzyskać we własnym urzędzie gminy.

Odpady

Każda gmina samodzielnie reguluje kwestie wywozu odpadów z gospodarstwa domowego, odpadów wielkogabarytowych, biologicznych, sprzętu AGD czy odpadów chemicznych. Państwa urząd gminny udzieli Państwu szczegółowych informacji o zasadach obowiązujących w Państwa miejscu zamieszkania.

Nauka języka

Nauka języka niderlandzkiego jest niezbędna. Między innymi do tego, by porozumieć się w kwestiach bezpieczeństwa w miejscu pracy, móc komunikować się z instytucjami państwowymi lub szkołą Pana/Pani dzieci, czy też porozmawiać z sąsiadami. Dzięki znajomości języka zwiększają się również szanse na (nową) pracę.

Języka niderlandzkiego może Pan/Pani uczyć się samodzielnie lub zapisując się na kurs. Istnieje możliwość skorzystania z pomocy wolontariusza w nauce i odrabianiu ćwiczeń.

Do nabycia dostępne są różne pakiety do samodzielnej nauki. Z książkami, płytami DVD, CD i linkami do nauki online. Na przykład: „Zelf starten met Nederlands” (€ 75,50, cena w sierpniu 2014 r.) z instrukcjami po polsku, rumuńsku i bułgarsku lub „Naar Nederland” (€ 111,08, cena w sierpniu 2014 r.) z instrukcjami m.in. w języku portugalskim, hiszpańskim, francuskim i angielskim. Więcej informacji znajduje się na stronach www.zelfstartenmetnederlands.nl czy www.naarnederland.nl. Można też ewentualnie zapytać w księgarni (internetowej). Na stronie www.oefenen.nl może Pan/Pani bezpłatnie uczyć się języka niderlandzkiego na poziomie podstawowym. Instrukcje dostępne są w różnych językach.

Jeśli jest Pan/Pani zainteresowany/zainteresowana kursem językowym w grupie, może Pan/Pani zwrócić się do gminy z prośbą o udzielenie informacji w tym zakresie. Niektóre gminy same oferują kursy. Możliwe jest także wyszukiwanie kursów na stronie www.taalzoeker.nl. Warto zapytać też swojego pracodawcę, czy oferuje on możliwość odbycia szkolenia językowego. Szuka Pan/Pani kogoś, kto pomoże Panu/Pani opanować język niderlandzki? Na stronach www.hetbegintmettaal.nl i www.taalzoeker.nl znajdzie Pan/Pani wolontariuszy językowych. Jeśli przyjechał/przyjechała Pan/Pani do Holandii po 31 grudnia

2012 r., może Pan/Pani starać się o państwową pożyczkę na korzystnych warunkach na naukę języka. Musi Pan/Pani zapisać się wówczas na kurs w instytucji posiadającej akredytację. Więcej informacji na www.inburgeren.nl.

Samochód

Przyjeżdża Pan/Pani do Holandii swoim samochodem i zameldował/zameldowała się Pan/Pani jako mieszkaniec Holandii? Wówczas jest Pan/Pani zobowiązany/zobowiązana do uiszczenia podatku od pojazdów zmotoryzowanych (hol. MRB), a być może również do jednorazowego podatku od samochodów osobowych i motocykli (BPM). W tym celu należy udać się do Rijksdienst voor het Wegverkeer (Urzędu ds. ruchu drogowego - RDW, www.rdw.nl) i złożyć tam wniosek o wydanie holenderskich tablic rejestracyjnych. Po zarejestrowaniu pojazdu w Holandii, automatycznie otrzyma Pan/Pani informację z urzędu skarbowego. Jeśli nie zamierza Pan/Pani rejestrować swojego pojazdu w Holandii, zatrzymuje Pan/Pani aktualne tablice rejestracyjne i osobiście musi Pan/Pani złożyć deklarację MRB i BPM. Formularze deklaracji można pobrać na stronie www.belastingdienst.nl. W niektórych sytuacjach można starać się o zwolnienie z podatku. Jest to możliwe wtedy, jeśli pracuje Pan/Pani dla zagranicznego przedsiębiorstwa, jak również na określonych warunkach, jeśli mieszka Pan/Pani za granicą, a w Holandii przebywa Pan/Pani tylko czasowo w ramach pracy. Aby uzyskać zwolnienie z podatku, należy złożyć stosowny wniosek. Ma Pan/Pani inne pytania? Więcej informacji można znaleźć na stronie www.belastingdienst.nl lub uzyskać telefonicznie, dzwoniąc pod numer specjalnej linii BelastingTelefoon Auto: 0800 - 0749, czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 17:00.

Dzieci

Szkoła i obowiązek nauki

Wszystkie dzieci i młodzież w Holandii mają prawo do nauki. W naszym kraju obowiązuje nakaz nauki na poziomie szkoły podstawowej i średniej. Oznacza to, że dzieci i młodzież w przedziale wiekowym od 5 do 18 lat uczęszczają do szkoły celem uzyskania dyplomu (tzw. kwalifikacji początkowych). Na stronie www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht znajdą Państwo więcej informacji.

Opieka nad dziećmi i lekcje języka

W Holandii istnieje możliwość skorzystania ze żłobków (dla dzieci w wieku od 0 do 4 lat), przedszkoli przygotowawczych (dla grupy wiekowej od 2 do 4 lat) oraz placówek opieki pozaszkolnej (przeznaczone dla dzieci w wieku od 4 do 12 lat). Dzieci przebywają w tych placówkach pod opieką dorosłych. Placówki opiekuńcze pomagają rodzicom łączyć pracę z obowiązkami rodzicielskimi. Aby zapewnić dzieciom dobry start w szkole

podstawowej, placówki opiekuńcze oferują programy wspomagające naukę języka niderlandzkiego. Więcej informacji na ten temat mogą Państwo uzyskać w urzędzie gminy. Jeżeli korzystają Państwo z pomocy zarejestrowanej placówki opiekuńczej, mają Państwo wówczas prawo do dodatku finansowego, częściowo refundującego koszty opieki pozadomowej. Na stronach internetowych www.toeslagen.nl i www.government.nl/issues/child-benefit-schemes/childcare-benefit znajdują Państwo więcej informacji.

Biuro konsultacyjne opieki nad dzieckiem

Biura konsultacyjne stanowią część systemu opieki zdrowotnej nad dziećmi. Pracujący tam lekarze i pielęgniarki skrupulatnie śledzą stan zdrowia i rozwój dzieci do lat 4. Korzystanie z usług biura konsultacyjnego jest bezpłatne. Gdy narodzone dziecko zostanie zapisane w urzędzie gminy, automatycznie otrzymają Państwo zaproszenie na konsultację w poradni dziecięcej. Następnie należy się umówić na pierwsze spotkanie. Często poprzedzone jest to wizytą pielęgniarki pediatrycznej u Państwa w domu. W takiej sytuacji ustali ona z Państwem termin pierwszej wizyty w biurze konsultacyjnym. Więcej informacji mogą Państwo uzyskać w swoim urzędzie gminy lub jednostkach Gminnej Służby Zdrowia (GGD). Adresy GGD podane są na stronie internetowej: www.ggd.nl.

Szkolna służba zdrowia

Lekarze szkolni oraz szkolne pielęgniarki opiekują się dziećmi i młodzieżą do 19 roku życia. Oferowana opieka jest bezpłatna. Państwa dziecko otrzyma za pośrednictwem swojej szkoły zaproszenie na spotkanie z lekarzem lub pielęgniarką. Poza tym niektóre szkoły organizują konsultacje z pracownikami szkolnej służby zdrowia, na które mogą się Państwo zgłosić.

Państwowy Program Szczepień

System opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą obejmuje również realizację Państwowego Programu Szczepień. Program ten chroni wszystkie dzieci w Holandii przed zachorowaniem na dwanaście poważnych chorób, które wcześniej stanowiły bezpośrednie zagrożenia dla życia. Dzięki tym szczepieniom te groźne choroby zakaźne nie występują już lub prawie nie występują na terenie Holandii. Udział w Państwowym Programie Szczepień nie jest obowiązkowy, jednakże większość rodziców z niego korzysta – 95% pozwala zaszczepić swoje dzieci. Szczepienia są bezpłatne i obejmują dzieci i młodzież do 19 roku życia. Otrzymają Państwo zaproszenie do udziału w Państwowym Programie Szczepień. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej www.rivm.nl/Onderwerpen/R/Rijksvaccinatieprogramma.

Doradztwo wychowawcze

W większości holenderskich gmin istnieją Ośrodki dla Młodzieży i Rodziny (Centrum voor Jeugd en Gezin CJG), które oferują rodzicom i dzieciom doradztwo w zakresie zdrowia, dojrzewania i wychowania. Ośrodki te proponują doradztwo, wsparcie i pomoc zindywidualizowaną. Prosimy zapoznać się ze szczegółowymi informacjami podanymi na stronie internetowej www.cjg.nl.

Służba zdrowia

Opieka medyczna i socjalna

Jeśli potrzebujecie Państwo pomocy (medycznej lub socjalnej), można skorzystać z tzw. pomocy doraźnej, która zapewni pacjentowi niezbędną opiekę bez skierowania. Pomocy takiej

udzielają na przykład lekarze pierwszego kontaktu, dentyści czy fizjoterapeuci. Opieka ta nie jest bezpłatna, ale czasami (częściowo) jest pokrywana z polisy ubezpieczenia zdrowotnego. Aby uzyskać opiekę innego typu, należy najpierw uzyskać skierowanie od pomocy doraźnej, np. od lekarza pierwszego kontaktu. Opieka socjalna może natomiast pomóc w przypadku pytań dotyczących warunków mieszkaniowych i życiowych, opieki lub wykształcenia. Szczegółowych informacji może udzielić Państwu urząd gminy. W przypadku poważnego urazu w wyniku wypadku lub w przypadku nagłej ciężkiej choroby mogą się Państwo zawsze zgłosić na oddział ratunkowy (Spoedeisende Hulp) w szpitalu. Należy zawsze zabrać ze sobą kartę ubezpieczenia zdrowotnego oraz dowód tożsamości. Numer 112 jest krajowym numerem alarmowym policji, straży pożarnej i pogotowia ratunkowego.

Ubezpieczenie zdrowotne i lekarz pierwszego kontaktu

Jeśli mieszkają Państwo w Holandii, muszą Państwo posiadać ubezpieczenie zdrowotne. Prosimy zapoznać się również z informacjami podanymi w części Ubezpieczenie zdrowotne. Podstawowy pakiet ubezpieczeniowy obejmuje także tzw. ryzyko własne, które wynosi 360 euro. (cena 2014 r.). Ryzyko własne rozliczne jest przez towarzystwo ubezpieczeniowe. Warto zapisać się jako pacjent u lekarza pierwszego kontaktu. Jego pomoc nie podpada pod własne ryzyko. Zapisując się u lekarza domowego, uzyskuje się gwarancję dostępu do opieki medycznej. W nagłych i poważnych przypadkach istnieje również możliwość skorzystania z pomocy medycznej w godzinach wieczornych, nocnych czy w weekendy. W tym celu należy skontaktować się telefonicznie ze swoim lekarzem pierwszego kontaktu, który poda numer lekarza dyżurującego.

Aby skorzystać z pomocy specjalistycznej, która zostanie zrefundowana przez ubezpieczyciela, należy mieć skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu. Jeżeli nie zapiszą się Państwo jako pacjenci w praktyce lekarza pierwszego kontaktu i bezpośrednio zgłoszą się do szpitala, istnieje ryzyko, że zostaną Państwo tak czy inaczej odesłani do lekarza pierwszego kontaktu. Jeżeli uzyskają Państwo w szpitalu pomoc, która mogła być udzielona również przez lekarza pierwszego kontaktu, zmuszeni będą Państwo zapłacić własny wkład. W takiej sytuacji jest to na pewno droższe rozwiązanie.

Wypowiedzenie legalnego pobytu w Holandii

Jeżeli nie dysponują Państwo wystarczającym źródłem utrzymania lub jeżeli Państwa pobyt w Holandii stanowi nadmierne obciążenie dla systemu świadczeń społecznych, istnieje wówczas ryzyko – zgodnie z przepisami unijnymi – że Państwa legalny pobyt dobiegnie końca, co oznacza nakaz opuszczenia terytorium Królestwa Niderlandów. Wypowiedzenie legalnego pobytu w Holandii może również nastąpić z racji dopuszczenia się czynu karalnego, co prowadzi do uznania danej osoby za niepożądaną. To również łączy się z nakazem opuszczenia Holandii i zakazem przebywania na terenie kraju. Złamanie tego zakazu może skutkować wszczęciem przeciwko Państwu postępowania karnego. Więcej informacji na stronie internetowej www.ind.nl.

Informacje uzupełniające oraz punkty pomocy

Nierówne traktowanie lub dyskryminacja

Holenderska Konstytucja zapewnia podstawowe prawa, które odnoszą się do każdego, kto znajduje się na terytorium Holandii. Artykuł 1 Konstytucji podaje, że „wszyscy przebywający w Holandii będą w jednakowych przypadkach jednakowo traktowani. Zakazana jest dyskryminacja ze względu na religię, światopogląd, przekonania polityczne, rasę, płeć czy na podstawie jakichkolwiek innych przesłanek”. Zasada ta obowiązuje między innymi w środowisku pracy. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin lub na umowach czasowych nie mogą być inaczej traktowani niż pracownicy pełnoetatowi czy na umowach na czas nieokreślony. Jeżeli czują się Państwo nierówno traktowani lub dyskryminowani, mogą wnieść Państwo skargę do Kolegium ds. praw człowieka (College voor de Rechten van de Mens). Jest to bezpłatne. Można skontaktować się telefonicznie pod numerem 030-8883888 albo wysłać e-mail na adres: info@mensenrechten.nl. W przypadku dyskryminacji lub nierównego traktowania można także skorzystać z pomocy policji bądź jednostki ds. zwalczania dyskryminacji (ADV) w urzędzie gminy.

Ambasada/Konsulat

Polska Ambasada w Hadze dysponuje również informacjami o pracy i życiu w Holandii. W nieprzewidzianych okoliczności, na przykład w razie wypadku czy wejścia w konflikt z prawem, warto zwrócić się o pomoc do Ambasady. Pracownicy Ambasady mogą także udzielić szczegółowych odpowiedzi na pytania dotyczące podobieństw i rozbieżności przepisów obowiązujących w Holandii i w Polsce.

Informacja internetowa i telefoniczna

Migranda, zrzeszenie reprezentujące interesy migrantów zarobkowych z wszystkich krajów członkowskich UE, stworzyło system umożliwiający uzyskanie odpowiednich informacji w swoim języku ojczystym drogą internetową lub telefoniczną. Tematy poruszane w niniejszej broszurze mogą Państwo odnaleźć na ich stronie internetowej lub odsłuchać telefonicznie w swoim języku ojczystym. Można również skorzystać z opcji bezpośredniego połączenia z inną organizacją, na przykład ze związkami zawodowymi lub ośrodkami informacyjnymi czy jednostkami administracji państwowej, na przykład z Inspekcją SZW lub urzędem podatkowym. Numer telefonu: + 31 (0)85-4010440. Strona internetowa: www.migrada.nl.

Urząd gminy

Urząd gminy może udzielić Państwu pozostałych informacji o usługach gminnych, dotyczących na przykład wywozu śmieci czy miejsc parkingowych w Państwa miejscu zamieszkania.

Pozostałe informacje

Zapraszamy na strony internetowe www.government.nl i www.rijksoverheid.nl.

Ministry of Social Affairs and Employment
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag

Przedmiotowa broszura została opracowana z najwyższą starannością. Za błędy i braki dotyczące zawartości przedmiotowej broszury Ministerstwo Spraw Społecznych i Zatrudnienia nie ponosi w żaden sposób odpowiedzialności ani nie może zostać powołane do odpowiedzialności cywilno-prawnej. Treść przedmiotowej broszury nie jest zatem prawnie wiążąca.
September 2014 | Publicatie-nr. S73-626680 | Pools

